

בש"פ 6743/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6743/14

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

העורר: פלוני
נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום
4.8.2014 במ"ת 18558-7-14 שניתנה על ידי כבוד
השופט י' צלקובניק

תאריך הישיבה: כ"ז בתשרי תשע"ה (12.10.14)

בשם העורר: עו"ד אורי דייגי

בשם המשיבה: עו"ד נילי פינקלשטיין

החלטה

לפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט י' צלקובניק) במ"ת 18558-7-14 מיום
4.8.2014, במסגרתה קבע בית המשפט כי קיימות ראיות לכאורה נגד העורר; ועל החלטה מיום 25.8.2014,
במסגרתה הורה בית המשפט (השופט נ' נצר) על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

כתב האישום

1. ביום 9.7.2014 הוגש נגד העורר כתב אישום בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, המייחס לו עבירות של מעשה
מגונה בקטינה בת משפחה לפי סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיף 348(ב) + 345(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז (להלן:

עמוד 1

החוק) (שתי עבירות), מעשה סדום לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק, תקיפה בנסיבות מחמירות (בת-זוג) לפי סעיף 379 + 382(ב)(1) לחוק, תקיפה בנסיבות מחמירות (קטין ע"י אחראי) לפי סעיף 379 + 3822(ב)(2) לחוק, איומים לפי סעיף 192 לחוק (שתי עבירות), הדחה בחקירה לפי סעיף 245(א) לחוק, הדחה בחקירה לפי סעיף 245(ב) לחוק (שלוש עבירות) והיזק בזדון לפי סעיף 452 לחוק.

2. כתב האישום מחזיק שלושה אישומים ומגולל מעשי מין ואלימות שביצע לכאורה העורר בבתו בת ה-11 (להלן: הבת) ובבת-זוגו (להלן: האם). על-פי האישום הראשון, ביום 24.3.2014 בשעה 01:00 לערך, בעקבות שתיית אלכוהול, נכנס העורר לחדר בו ישנה הבת ונגע באברי גופה. הבת התעוררה והחלה לצעוק, אז התעוררה האם ודרשה מהעורר לצאת מחדרה של הבת. העורר סרב לדרישתה והמשיך לגעת בגופה של הבת, שבכתה וניסתה להדוף את ידי העורר ואף האם דחפה אותו מספר פעמים וניסתה לשכנעו לחדול ממעשיו ללא הועיל. בשלב מסוים, הפשיל העורר את מכנסיו, חשף את איבר מינו ופנה אל הבת בשאלה אם היא "רוצה לראות" ולאחר מכן לבש חזרה את מכנסיו. בעקבות זאת, נכנסה האם לחדר השירותים והתקשרה למוקד המשטרה וביקשה את עזרת המשטרה בהוצאת העורר מהדירה. העורר, ששמע את האם מדברת בטלפון, דרש ממנה לפתוח את הדלת ואיים עליה שאם לא תציית לו, "ישבור את הכל". האם החביאה את הטלפון ופתחה את הדלת. העורר מצא את הטלפון ושבר אותו. לאחר מכן הגיעו שוטרים שהוציאוהו מהדירה. למחרת, לאחר שהאם הודיעה לעורר כי בכוונתה להגיש נגדו תלונה במשטרה, ניסה העורר להניאה מכך ואמר לה שהוא מצטער ורוצה להתאבד. בעקבות דברים אלה, לא הוגשה התלונה.

על-פי האישום השני, ביום 18.6.2014 בשעות הלילה, לאחר ששתה אלכוהול, התעורר העורר משנתו ושבר את מנעול חדרה של הבת. האם התכוונה להזעיק עזרה אך העורר איים עליה שאם תצא מהבית יזרוק את הילדים מהחלון. האם נשארה בבית וניסתה להרגיע את העורר. בשלב מסוים הלכה לטפל בבתה התינוקת, והעורר נכנס לחדרה של הבת שהחלה לצעוק. האם נכנסה לחדר למשמע הצעקות ובאותה עת ישבה הבת כשהיא "מכופפת" על הרצפה והעורר עומד מעליה, כשידו בתוך מכנסיו, כשהוא מאונן. העורר חשף את איבר מינו לפני הבת, והאם, במטרה להגן על הבת, כיסתה פניה באמצעות חצאית שלבשה. העורר ביקש מהאם כי לא תסתיר את איבר מינו מעיני הבת, שכן הבת אינה צריכה לחשוש מכך. בהמשך, תפס את ראשה של האם והחדיר את איבר מינו לפיה, והאם שרצתה להגן על בתה, מצצה את איבר מינו של העורר עד שהגיע לסיפוקו ורק לאחר מכן יצא מהדירה. במהלך האירוע השאיר העורר לבת סך של 200 ש"ח, אותם הניח בחדר. למחרת בבוקר, חזר העורר לדירה ותקף את האם בכך שחנק אותה ואיים עליה שיהרוג אותה, את הבת ואת עצמו, אם תספר למישהו את שאירע. בשעות הערב, נכנס העורר לחדר בו שהו האם והבת. העורר תקף את הבת בכך שהכה אותה בידו, תפס בחוזקה בשיערה, בעט ברגלה וצבט בידה. באותו מעמד, איים על הבת שיהרוג אותה אם תדבר עם מישהו או עם אחות האם (להלן: הדודה).

על-פי האישום השלישי, ביום 20.6.2014 הגישה הדודה תלונה במשטרה נגד העורר לאחר שהבת שלחה לה מסרון ובו נכתב כי העורר "עשה את הדברים הכי מגעילים בעולם". ביום 26.6.2014 עוכב העורר בתחנת המשטרה אולם מאחר שהאם סירבה להגיש נגדו תלונה, שוחרר. לאחר שחרורו שאל העורר את האם אם הזמינה משטרה ואיים עליה כי "ישבור את הבית" ואמר לה לא לספר מה שאירע עם הילדה. משנדוע לדודה כי העורר שוחרר, התקשרה שוב למוקד המשטרה ובעקבות דיווחה הגיעו שוטרים פעם נוספת לבניין מגורי האם. באותו מעמד, אמר העורר לאם "תעשי מה שדיברנו את יודעת" וזאת כדי להניאה מלספר לשוטרים על מעשיו.

הליכי המעצר

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים. בבקשה פורטו הראיות המרכזיות המרכיבות את התשתית הראייתית נגד העורר ובכלל זה הודעות האם והדודה; התכתבות במסרונים בין הבת לדודה; חקירת הבת על-ידי חוקרת ילדים; דוחות השוטרים ואמרות שנגבו מהעורר.

4. ביום 4.8.2014 קבע בית המשפט המחוזי (השופט י' צלקובניק) כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית נגד העורר. צוין כי בא-כוח העורר אינו חולק על המעשים ועל קיומה של תשתית ראייתית למעשים ואף על כך שהעורר, שהתמכר לאלכוהול בחודשים שלפני האירוע, הפך להיות "בלתי נסבל" ואלים. ואולם בא-כוח העורר חלק על ביצוע המעשים המיניים וטען לחולשה ראייתית בהקשר זה, המצדיקה שחרור לחלופת מעצר. עוד צוין בפתח ההחלטה כי נגד העורר תלויים ועומדים שני כתבי אישום נוספים בגין עבירות אלימות קודמות נגד בני המשפחה (אלימות כלפי האם, ילדיו הקטינים והדודה), שבהם הודה העורר זה מכבר.

בית המשפט מנה בהחלטתו את הראיות המפלילות לכאורה את העורר במיוחס לו. נקבע כי הגם שאינו מודה בביצוע מעשים מגונים בילדה, הרי שבחקירתו סירב העורר לענות על שאלות בהקשר זה או שענה תשובות מתחמקות. אמנם העורר הכחיש כי הכריח את האם לבצע בו מין אוראלי לנגד עיני הילדה, אולם בד בבד טען - טענה המוכחשת על-ידי האם - כי נהגו דרך קבע לקיים יחסי מין לנגד עיני ילדיהם, לרבות מין אוראלי. בית המשפט שוכנע כי די באמרותיו אלה של העורר כדי לעמוד על אווירת האלימות, הטרור וההתעמרות שהשליט בבית, על אף שלא התגורר בו במהלך רוב ימי השבוע. ההודעות שנגבו מהעורר בחקירתו תומכות בהודעותיה של האם בדבר האלימות נגדה ונגד הילדה, ניפוץ הטלפון והאיומים הקשים שהושמעו על-ידי העורר. נקבע כי הדברים שמסר העורר בהודעותיו עולים לכל הפחות כדי ראשית הודאה במעשים ויש בהם סיוע איתן להודעות האם. גם הפניה למוקד המשטרתי והמסרונים שהעבירה הילדה לדודה בזמן אמת משמשים חיזוק לעדויותיהן בדבר תוכנם של המעשים, כמיוחס לעורר בכתב האישום.

עוד צוין בית המשפט כי פירוט המעשה המיני באם בהודעתה השניה, מתיישב עם חששותיה מהעורר ואי-רצונה להחריף את התלונה נגדו, כפי שעולה בעליל מהתנהלותה זמן קצר קודם למסירת ההודעה הראשונה ואף מחזותה המבוהלת והלחוצה באותו ערב עצמו, כעולה מהמזכרים המשטרתיים. בית המשפט התרשם כי בהודעותיה נקטה האם בלשון מאופקת ולא ביקשה להעצים את מעשיו של העורר. עוד הוסיף בית המשפט כי האם הבהירה במפורש כי הדברים נעשו בניגוד לרצונה, וברי כי נוכח הנסיבות שתוארו ודברי האם, כי אין לראות ב"שיתוף הפעולה" בשעת המעשה משום הסכמה לביצועו, נוכח העובדה הגלויה כי ביקשה לגונן על הילדה לאחר שהעורר גילה את רצונו המיני המופגן לפגוע בה. אשר למעשה המיני שבוצע לכאורה בבת, הרי שהוא מופיע באופן עצמאי בדברי האם וגם הוא נתמך במסרונים ששיגרה הילדה לדודה, בפנייתה המבוהלת של האם למוקד המשטרתי ובאמרותיו של העורר עצמו.

סיכומו של דבר, בית המשפט התרשם כי חומר הראיות מבסס כדבעי את האישומים המיוחסים לעורר ברמה הלכאורית הנדרשת בשלב זה, ואין מקום לטענה בדבר חולשה או "כרסום" בחומר המתבסס על הודעות האם, הילדה והדודה, עם החיזוקים הקיימים לעדויות אלה, ובכללן אמרות העורר עצמו. בית המשפט הוסיף כי עילות המעצר הנוגעות למסוכנות הן ברורות ומתבססות, בין היתר, על הראיות בדבר ביצוע עבירות מין במשפחה. חרף האמור, נוכח מצוות המחוקק ולצורך פריסת מלוא התמונה הנדרשת לצורך קבלת החלטה בשאלת המעצר, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של העורר.

5. תסקיר המעצר מיום 24.8.2014 מתאר את רקע החיים המורכב שבו גדל העורר, בן 38. ההתרשמות היא

מאדם בעל תפקוד חלקי ודפוסי התנהגות אלימים וכוחניים, המתבטאים בעמדות נוקשות ואלימות המתעצמות בהיותו תחת השפעת אלכוהול. קצינת המבחן סבורה כי למרות שהעורר שלל משיכה מינית כלפי קטינים, לא ניתן בשלב זה לשלול קיומה של משיכה כאמור, אשר פורצת בהיותו שתוי. באשר למערכת המשפחתית, התבטאו אלמנטים של חוסר גבולות בין ההורים לילדים וגבולות עמומים בתחום המיני. עוד ציינה קצינת המבחן כי התרשמותה היא שלעורר מידת מוטיבציה לא גבוהה, הנובעת בעיקרה ממעצרו ומשיקולים משפטיים, וזאת על רקע חוסר שיתוף פעולה מצדו בתיק קודם. בשקלול הכולל, רמת הסיכון הנשקפת מהעורר היא גבוהה ביותר. להערכת קצינת המבחן, כל חלופה פתוחה שאיננה טיפולית תתקשה להוות מענה הולם. באשר לאפשרות לשלבו בקהילה טיפולית, הרי שמסגרות אלה אינן מקבלות מטופלים החשודים בעבירות מין בטרם שולבו בטיפול ייעודי לעברייני מין ולכן גם חלופה זו אינה אפשרית כרגע. המלצת שירות המבחן היא, אפוא, שלא לשחרר את העורר ממעצר.

6. ביום 25.8.2014 שב ונדרש בית המשפט המחוזי (השופט נ' נצר) לעניינו של העורר לאחר שהתקבל התסקיר. בית המשפט קבע כי המסוכנות הנשקפת מהעורר שאובה משני אפיקים עיקריים: התנהגות אלימה ופורצת גבולות, המתעצמת כתוצאה מצריכת משקאות משכרים; והתנהגות מינית אשר לעת הזו עשויה להוביל למסקנה כי לעורר סטייה מינית בדגש על קטינים. בית המשפט הזכיר כי בהחלטתו של השופט צלקובניק צוין כי תשובותיו של העורר לעניין ביצוע מעשים מגונים בקטינה, התאפיינו בסירוב ובתשובות מתחמקות, ויש בהחלט גרעין ראייתי לאפשרות כי המעשים יוכחו בסופו של יום במידה הנדרשת. אמנם הערכת המהימנות של הילדה על-ידי חוקרת הילדים אינה מאפשרת קביעה חד-משמעית וברורה לגבי המתואר על-ידה, אך כלל הוא כי בשלב הדיון בבקשה למעצר עד תום הליכים, אין עוסקים בהערכת מהימנות ובוודאי לא בקביעת אמינותם של הדברים. לעת הזו, די באפשרות כי מעשים אלו יוכחו, בפרט כאשר העדויות הקושרות את העורר לעבירות המין שואבות כוחן לא רק מעדות הקטינה אלא גם מעדות האם. במצב דברים זה, כך בית המשפט, יש לדחות את ניסיונו של בא-כוח העורר להעמיד את המסוכנות אך ברובד של עבירות האלימות, ולבוחנה גם בהקשר המיני.

בית המשפט סבר כי שירות המבחן תיאר בצורה ראויה את התמונה הנוגעת לתפקודו של העורר. הערכת קצינת המבחן כי נשקפת ממנו מסוכנות גבוהה נשענת על אדנים משמעותיים ואין לערער אחר קביעתה כי חלופה פתוחה שאינה טיפולית לא תעמיד מענה הולם לעוצמת המסוכנות. על כן, נקבע כי חלופה פתוחה כלל אינה באה בחשבון. בית המשפט אימץ גם את עמדתה של קצינת המבחן, כי בבואנו לבחון חלופה במסגרת טיפולית סגורה, צריך לתת את הדעת להתנהגותו המינית הבעייתית של העורר. ואולם המסגרות הייעודיות למכורים לאלכוהול אינן ערוכות לטיפול באנשים אשר לצד התמכרותם לאלכוהול, סובלים או עשויים לסבול מסטייה מינית. אשר על כן, נקבע כי גם שילובו במסגרת אשר תיתן מענה לבעיית ההתמכרות של העורר אינה אפשרית, כל עוד לא ניתן להסיר חשש בנוגע לקיומה של התנהגות מינית פורצת גבולות. משכך, אין בעת הנוכחית אפשרות לחלופה שיש בכוחה לספק מענה ראוי למסוכנותו של העורר ויש להורות על מעצרו עד תום ההליכים.

תמצית הטענות בערר

7. העורר - באמצעות בא-כוחו, עו"ד אורי דייגי - טוען כי בית המשפט המחוזי שגה כשהחליט כי אין חולשה ראייתית בכל הנוגע לעבירות המין. לדבריו, קיימת חולשה מהותית ומשמעותית בעניין זה, המחייבת את שחרורו לחלופה לגבי עדותה של האם, נטען כי היא רצופה בסתירות, פירכות ותמיהות. הוא מפנה לכך כי בפנייתה למוקד המשטרה, האם כלל לא פירטה את האירועים המיניים המתוארים באישום הראשון. כמו-כן, בהודעתה הראשונה במשטרה מיום 26.6.2014 מסרה גרסה מפורטת אך לא סיפרה על מעשה הסדום שלכאורה בוצע בה או על המעשה המגונה בבת.

האם תיארה את בקשת העורר כי תמצוץ את איבר מינו אך לא ציינה כי כך אירע. היא אף ציינה במפורש כי העורר לא ניסה לאנוס אותה וכי יחסי המין ביניהם היו בהסכמה. העורר מדגיש כי מדובר בעדות ארוכה ומפורטת, וטוען כי אם באמת רצתה האם לסייע לו מפאת חששה ממנו, הרי שלא היתה מוסרת עדות כלל, ובוודאי לא כזו קשה כפי שמסרה. לדבריו, לא מדובר במתלוננת מפוחדת המנסה להגן על בן-זוגה, וההסבר לפיו פחדה מהעורר אינו מספיק לקביעה כי קיימות ראיות לכאורה ללא חולשה. לחלופין נטען כי על-פי העדות עצמה, העורר היה שיכור לחלוטין ולפיכך לא יכול היה לגבש את היסוד הנפשי הדרוש לביצוע העבירה של מעשה מגונה, שהיא עבירת מטרה. עוד טען כי האם לא ציינה בגרסאותיה במשטרה שהביעה התנגדות למעשה הסדום ולכן העורר לא יכול היה לדעת כי היא מסרבת לבצע את האקט. זאת ועוד, היה מקום להתייחס גם לעובדה שהיא כבשה את עדותה מספר חודשים, מה שמחליש את עוצמת הראיות במידת מה. לבסוף, נטען כי רק לאחרונה התערערו היחסים בין בני-הזוג על רקע צריכת האלכוהול המוגברת של העורר ובכך טמון המניע להגשת תלונת השווא.

אשר לעדות של הבת, נטען כי היה על בית המשפט לייחס משקל לעובדה שחוקרת הילדים התקשתה להעריך את מהימנות הקטינה. עיון בדוח החוקרת ובתמליל החקירה מעלה ספק רב בדבר יכולתו של בית המשפט הדין בתיק העיקרי לייחס משקל כלשהו לעדות הקטינה ביחס לעבירות המין, שכן הבת לא הרחיבה אודות האירוע, לא התייחסה לתחושות ורגשות ועיקר הפרטים המהותיים שמסרה ניתנו בתגובה ל"תשאול מציע". עוד נטען לזיהום עדותה על-ידי אמה ודודתה. צוין כי עדות הקטינה טעונה, בכל מקרה, סיוע על-פי החוק, שצריך שיהיה מהותי ונוגע לליבת המחלוקת. לסיכום, לשיטתו של העורר, אין בעדות הקטינה לפני חוקרת הילדים פוטנציאל ראייתי להרשעה בעבירות המין אלא רק בעבירות האלימות.

על רקע החולשה הראייתית הנ"ל, סבור העורר כי יש לשחררו לחלופת מעצר - ל"חלופה של גמילה מאלכוהול" או למעצר בית בבית אמו. בהקשר זה נטען כי יש לסטות מהמלצתו השלילית של שירות המבחן.

8. המשיבה - באמצעות באת-כוחה, עו"ד נילי פינקלשטיין - טוענת כי יש לדחות את הערר. היא מדגישה כי על-פי ההלכה, מהימנותם של העדים אמורה להיבחן בהליך העיקרי ולכן אין להעמיק בשאלת מהימנותן של האם והבת במסגרת הנוכחית. היא מאשרת קיומם של הבדלים בהודעות השונות שמסרה האם במשטרה, אך מדגישה כי ברקע מסירת תלונתה עומד רקע קשה של איומים והדחה בחקירה מצד העורר. המשיבה מתארת את התפתחות החקירה, החל מפניית האם למוקד המשטרה, דרך פניית הדודה למשטרה ועד למסירת עדותה המלאה של האם במשטרה. עוד היא מפנה להסבריה של האם עצמה באשר לתיאור החלקי שמסרה בהודעתה הראשונה, לפיהם פחדה מהעורר וכן חשה אשמה ובושה - תחושות המאפיינות קורבנות עבירות מין במשפחה. המשיבה סבורה אפוא כי התפתחות החקירה והנסיבות הקשות של מסירת העדות, מסבירות את ההבדלים בין גרסאותיה של האם במשטרה. בהתייחס לבת, ציינה כי עדותה אינה ראייה מרכזית המבססת את כתב האישום, ומכל מקום מדובר בילדה בת 10 שעברה אירועים חמורים מאד לכאורה. לדבריה, ניתן לראות מתמלילי החקירה שהילדה אינה "ששה" לספר את שעברה, וכך גם מעידים המסרונים שהוחלפו בינה לבין דודתה. בשולי הדברים, צוינה קביעתו של בית המשפט המחוזי כי חלופה פתוחה אינה יכולה לבוא בחשבון בנסיבות המקרה שלפנינו, וכי גם אם תימצא חולשה ראייתית ביחס לעבירות המין, עבירות האלימות מקימות עילת מעצר חזקה מספיק כדי שהעורר לא ישוחרר לחלופות המוצעות על-ידו.

הכרעה

9. עיינתי בהודעת הערר, שמעתי את טענות הצדדים בדיון שהתקיים לפני והגעתי לידי מסקנה כי דין הערר להידחות. העורר אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה בנוגע לעבירות האלימות המיוחסות לו והמחלוקת סבה סביב עבירות המין בלבד. בעניין זה נטען לחולשה ראייתית המצדיקה שחרור לחלופת מעצר. כידוע, בשלב זה בחינת הראיות היא לכאורית בלבד. השאלה שעל בית המשפט לבחון היא אם בחומר החקירה מצוי הפוטנציאל הראייתי, אשר בסיום המשפט יהא בכוחו להוכיח את אשמת העורר [בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 148 (1996) (להלן: הלכת זאדה)]. בנסיבות שבהן עוצמת הראיות היא נמוכה ומתעוררים ספקות וסתירות, כך תגדל הנכונות להסתפק בחלופת מעצר תחת מעצר מאחורי סורג ובריח [בש"פ 5564/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (8.8.2011)]. אקדים ואומר כי לא התרשמתי מקיומה של חולשה ממשית בתשתית הראייתית הנוגעת לעבירות המין.

10. נדבך מרכזי בחומר הראיות הוא הודעותיה של האם במשטרה. את מירב טענותיו מכוון בא-כוח העורר נגד ההודעה הראשונה. לטענתו, למרות היות ההודעה ארוכה ומפורטת, לא תיארה בה האם את מעשה הסדום שבוצע בה והמעשה המגונה שבוצע בבת. עוד נטען כי בהודעה זו האם ציינה במפורש שיחסי המין ביניהם היו בהסכמה וציינה שביקש שתמצוץ את איבר מינו אך לא מסרה כי כך אירע וכיו"ב. עיון בהודעותיה של האם, למן הראשונה מיום 26.6.2014 ועד האחרונה מיום 4.7.2014, מעלה מסכת אלימות ואיומים מתמשכת לכאורה, שבמסגרתה נחשפת בהדרגה התמונה במלואה. כבר בהודעה הראשונה יש עדות למעשים המיניים המיוחסים לעורר: האם מתארת אירוע שבו העורר מלטף ונוגע בבת בהקשר מיני בכוח ובניגוד לרצונה, כשהבת צועקת ובוכה והאם מנסה "להילחם" בו, כלשונה. היא מציינת כי העורר אמר לה "למצוץ לו" אך לא מספרת כי כך עשתה; כי חשף את איבר מינו לפני הילדה; כי השאיר לילדה סכום של 200 ש"ח. כמו-כן היא חולקת את חששה כי לעורר יש "מחשבות לא טובות" כלפי הבת ש"בזמן השתיה שלו זה יצא החוצה". עוד היא מתייחסת ל"בושות" שעשה העורר וכי התביישה לספר על כך לדודה. בשתי ההודעות הבאות, שתיהן מיום 30.6.2014, היא מבהירה כי ערובה בין שני אירועים: אירוע שהתרחש שלושה חודשים קודם לכן, סביב חג פורים, שבו לאחר ששתה, ליטף ונגע העורר בבת בלילה והאם התקשרה למשטרה (האירוע מושא האישום הראשון). לאירוע זה תימוכין בדמות הפניה בזמן אמת למוקד המשטרה שבה ציינה האם כי בן זוגה מציק לה, מעיר את הילדים וכי הבת הגדולה בוכה. למרות אירוע זה, האם החליטה שלא להגיש תלונה מאחר שלדבריה העורר ביקש את סליחתה ואיים להתאבד. היא מסבירה כי לאחר כמה חודשים שבהם התנהל העורר בצורה חיובית, חלה התדרדרות ואז התרחש האירוע השני (מושא האישום השני), בסמוך לאחר לידת בת הזקונים, אף הוא בשעת לילה כשהעורר שתוי. לפי תיאורה, העורר אונן מעל הבת בחדרה, בעקבות זאת התפתחו דין ודברים עם האם שניסתה למנוע את המעשה ולבסוף ביצעה האם בעורר מין אוראלי לפי דרישתו.

בהודעותיה חוזרת ומתארת האם את איומי העורר להרוג אותה ואת ילדיה; את האלימות שנקט בה ובבת בעקבות האירועים; ואת חששה ופחדה ממנו. בגוף ההודעה אף ציינה החוקרת כי "הנ"ל אומרת לי קשה לי כי אני מרגישה אשמה שנתתי לו צ'אנס" (הודעה מיום 30.6.2014, שעה 21:16, שורה 105). יתכן שבכל אלה יש כדי להסביר מדוע האם כבשה את תלונתה לאחר האירוע הראשון ומדוע מסרה גרסה חלקית לגבי מעשי המין, שנחשפה בהדרגה רק בהמשך, אף שישנם פרטים רבים המשותפים לכל ההודעות. אם כן, הגם שההודעות אינן זהות בתוכן ומידע חדש נמסר על-ידי האם רק בהודעות מאוחרות יותר, הרי שהסבר אפשרי לכך עשוי להיות טמון בהשתלשלות העניינים כפי שתוארה ובפחדה מפני העורר. יצוין כי הרושם העולה מעיון בהודעות הוא כי האם ניסתה שלא להעצים את המעשים המיוחסים לעורר, כפי שגם בית המשפט המחוזי התרשם, ואף התבטאה לגביו בחיוב לא פעם.

11. אשר לחקירותיה של הבת; אכן, חוקרת הילדים התקשתה להעריך את מהימנות דיווחה של הבת אודות הפגיעה המינית, ציינה כי עיקר הפרטים נמסרו בתגובה לתשאול-מציע וכי ניכרים חוסר עקביות וחוסר הרחבה לגבי

הדברים שמסרה. יחד עם זאת, איני סבור כי יש בכך כדי לקעקע בשלב זה את הפוטנציאל הראייתי הטמון בחקירתה של הילדה. בחקירותיה יש ביטוי למעשים המיניים המיוחסים לעורך. צדק בית המשפט המחוזי בקובעו כי בשלב הנוכחי אין להידרש לשאלת מהימנותה של הבת ומקומה להתברר בהליך העיקרי (ראו הלכת זאדה, בעמ' 145). אף שקיימים קשיים בחקירותיה, יש לתת את הדעת לכך שמדובר בילדה בת 10, שעל-פי החשד נחשפה לאווירה מתמשכת של איום, אלימות וטרור מצד העורך. תכתובת המסרונים עם דודתה מחזקת את הרושם כי חששה לחשוף את האירועים שמתרחשים בבית. בנסיבות אלה, לא ניתן לשלול את האפשרות שחקירותיה, יחד עם יתר הראיות, יובילו להרשעת העורך בעבירות המין המיוחסות לו.

12. לראיות המוזכרות מעלה מתווספות התבטאויותיו של העורך עצמו בחקירותיו. כפי שבית המשפט המחוזי קבע, לאלימות שהפעיל כלפי האם והבת, האיומים שהשמיע וניפוץ הטלפון - יש תמיכה בהודעותיו השונות במשטרה. העורך אישר בחקירתו את אובדן השליטה בעצמו בעת שהוא שותה לשוכרה - במילותיו: "עם שתיה אין גבול" (הודעה מיום 2.7.2014, שורות 30-31). במקום אחר אמר: "לא יודע אני הולך לישון, אני שתיתי, לא יודע מה היה, הן יודעות, אני לא יודע מה הם עברו..." (שם, שורה 112). כאשר נשאל אם יכול להיות שהאם הגיעה לחדר של הבת כדי להגן עליה והעורך הרים את מכנסיו השיב "יכול להיות שלא הייתי שפוי באותו זמן" (שם, שורה 158). על-פניו, התבטאויותיו של העורך מספקות תמיכה להאשמות שהעלו האם והבת.

13. סיכומי של דבר, לא מצאתי שעוצמת הראיות הקושרות את העורך לעבירות המין היא נמוכה באופן שמצדיק את שחרורו לחלופת מעצר, כטענתו. לא כל שכן, כאשר אין חולק כי ישנן ראיות לכאורה לביצוע עבירות האלימות המיוחסות לו. מכל מקום, אבהיר כי לעת הנוכחית דומה שהחלופה היחידה שעומדת על הפרק היא זו של מסגרת טיפולית סגורה (ולא חלופה פתוחה בבית אמו של העורך). כאמור, העורך אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה בנוגע לעבירות האלימות; כתב האישום מתאר מעשי אלימות והתעמרות חוזרים ונשנים, ובכללם השמעת איומים להרוג את הבת והאם, "לשבור את הכל" ו"לזרוק את הילדים מהחלון"; העורך הודה בגדרם של שני כתבי אישום בעבירות אלימות נוספות שביצע כלפי בני משפחתו; העורך מאשר כי הוא צורך אלכוהול דרך קבע וכי בשעה שהוא שותה לשוכרה הוא מאבד שליטה על מעשיו; שירות המבחן העריך כי נשקפת ממנו מסוכנות גבוהה ביותר, אשר אין בכוחה של חלופה פתוחה לצמצמם; בית המשפט המחוזי אימץ מסקנה זו ואת יתר רשמיו של שירות המבחן, וקבע כי חלופה פתוחה אינה באה בחשבון. בהתחשב בכל האמור, אני סבור כי חלופת המעצר שאותה ניתן לשקול היא מסגרת טיפולית סגורה, כאמור. אלא שדווח כי במסגרות מסוג זה לא ניתן לשלב את העורך היות שאין הן ערוכות לקלוט נאשמים שעשויה להיות להם סטייה מינית. אעיר כי פתוחה לפני העורך האפשרות לעתור לעיון מחדש בעניין זה, ככל שבמהלך המשפט יחול "כרסום" ראייתי בנושא עבירות המין.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, ב' בחשוון התשע"ה (26.10.2014).

ש ו פ ט